

A TENGERPART

Társadalmi, közgazdasági és tengerészeti napilap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Riva Szápáry, Adria-palota.

Telefon 224. szám.

Előfizetési ár:

Égész evre . . . 24 kor. Negyedévre . . . 6 kor.
Félévre . . . 12 kor. Egy óra . . . 2 kor.
Egyes szám ára 6 fillér.

HIRDETÉSEKET

a kiadóhivatal mérsékelt áron számít.

Hivatalos hirdetések 6 hasábjás petit sorja 30 fillér.

LEGUJABB.

— Táviratok és telefon-hírek. —

Az új kormány.

Miniszterek a királynál.

Bécs, ápr. 19. *Andrássy* Gyula gróf belügyminiszter és *Polonyi* Géza igazságügyi miniszter ma délből ideértek. A király *Polonyit* délután 1 órakor, *Andrássy* Gyula gróftól pedig télkettőkor fogadta kihallgatáson és hozzájárult az általuk tett előterjesztésekhez.

Félhivatalos jelentés szerint a miniszterek által ajánlott kinevezéseket a hivatalos lap legközelebbi száma fogja közzétenni. Ezek közt van *Hadik* János grófnak belügyi és *Günther* Antal volt országgyűlési képviselőnek igazságügyi államtitkárrá való kinevezése, valamint *Kafka* László belügyi államtitkár föltüntetése is.

Fejérváry darabont-kapitány.

Budapest, ápr. 19. Politikai körökben elterjedt hírek szerint *Fejérváry* Géza báró volt miniszterelnök legközelebb ismét elfoglalja a magyar darabont-testőrségnél a kapitányi állást.

Képviselőjelöltek harcra.

Budapest, április 19. Az Országos Magyar Kereskedelmi Egyesülés tagjai ma tisztelegtek *Kossuth* Ferencz kereskedelemügyi miniszternél, támogatását kérve a *Szterényi* József államtitkár ellen föllépett *Sándor* Pál javára. Midőn *Kossuth* Ferencz *Sándor* Pálnak néhány nap előtt

tett ama kijelentésére hivatkozott, hogy *Szterényi* ellen nem fog föllépni, a *küldöttség* tagjai oly tüntetést rendeztek, hogy *Kossuth* kénytelen volt őket a *vendégjog* szabályaira figyelmeztetni, kijelentvén, hogy e helyen se idő, se alkalom nincs arra, hogy a *küldöttség* tagjai közül bárki is kortesnyilatkozatokkal a minisztérium nyugalmát zavarja.

Szterényi József államtitkár a jelöltségről lemondott, ma este azonban a választók nagyszámu *küldöttsége* kereste föl, újból fölkérvén őt a jelöltség elfogadására. *Szterényi* kijelentette, hogy a döntést föntartja magának.

San-Francoisoo pusztulása.

New-York, ápr. 19. A san-franciscói katasztrófáról egyre borzalmasabb hírek érkeznek. A szállók negyedében a romok alól több száz elszenesedett holttestet húztak ki. *A halottak és sebesültek számát tizezerre becsülik.* A new-yorki tőzsdére érkezett jelentés szerint az anyagi kár mintegy hatszáz millió dollárra rug.

San-Francisco, ápr. 19. Csaknem az egész város lángokban áll. A tűz átcsapott az előkelő negyedre is. *Az összes színházak elpusztultak.* Az áldozatok számát sohasem fogják megtudni, mert a lángokban ezrével pusztultak el az emberek.

Cincinnati, ápr. 19. Még meg nem erősített hír szerint a san-franciscói öbölben vesztéglő oceáni amerikai hajóraj, valamint a kaliforniai hajóraj teljesen elpusztult.

Szárnyas ember.

— Északindiai történet. —

— Ugyan mit meséltek neked? — kérdezte barátom, aki hadnagy volt a bengáli ezredben.

— Egy csomó legendát egy hirtelenszöke hadnagyról. Hogy sértetlenül átugorja a legnagyobb elefántot, hogy repülni tud. A *Shewn* vidék felé láttak repülni, holdvilágos éjjel. Hogy tudtat így elbutítani az ittlakókat?

— Ha érdekel, elmondom. Az utolsóelőtti lushai expedíció idejében történt. A parancsnok igen barátságos fajnak tartotta a te chinjeidet és egy előrs-csapatot menesztett fel a szorosnak. Jó magam voltam a parancsnok, aztán volt velem három angol katona, vagy féluczat *sepoj*, két öszvér. Az ut, — ha ugyan utnak nevezhető, — kegyetlen rossz volt. Majd a folyóban gázoltunk, majd a partokon botorkáltunk, míg végre megpillantottuk az első falut. *Durránást* hallottam s a vállamtól egy arasznyira süvöltött egy golyó. Az eleséghordó öszvért terítette le. Nemsokára egy kis puskás csapat tünt fel szemben a hegytetőn.

Vezényeltem — Jobbra arcz, rajvonal!

Agyongázolt tudós.

Páris, ápr. 19. *Courrie* tanár, a rádium fölfedezője, az utcán elcsuszott, elesett és egy arra haladó teherkocsi agyongázta.

— A fumei kormányzói szék betöltése. Mint beavatott politikai forrásból értesülünk, a kormány a fumei kormányzói szék betöltésével csak a képviselőválasztások megejtése után fog foglalkozni. Addig e kérdés minden irányban pihen. *Batthyóni* Tivadar gróf, kit a koalíció vezérferfiái szívesen láttak volna a fumei kormányzói székben, csakis azért nem vállalta el e méltóságot, mert teljesen szabad kezet akar biztosítani magának a radikális függetlenségi elvek érdekében a választás után megindítandó nagy országok akciójához.

A magyar színészet Fiumében.

I.
Színészek mennek, színészek jönnek. A távozó olasz muzsa helyébe jött a mienk, az édes, a magyar.

Az olasz helyébe? Nem egészen. Az olasz színészek a fényes Comunale-színházban játszottak, ellenben a magyarok sokkal szerényebb helyen, a Feniceben kénytelenek meghuzódni. Nem akarom firtatni, miért talál otthonra Fiumében az olasz színészet és miért nem talál a magyar; a politizálás nem kenyerem, nem is érte hozzám. Csak a magyar színészet itteni sajátságos helyzetét és e sajátságos helyzetből önként folyó feladatokat szándékozom megvilágítani. Mert nem csupán egyik városból a másikba költözött most az Andorfi társulata: a hely cserélésével lényegesen meg-

Kisded seregem megfordult s vissza lejtünk a völgynek.

Igy végződött a csata, dicsőség nélkül.

A völgy hátunk mögött tele volt ellenséggel, akik egyre reánk lövöldöztek. De közülünk senki sem sérült meg. A chinek csak úgy tudnak löni. Akkor aztán perczhosszat czeleznak, de találnak is. Végre arra a helyre értünk, ahol a hegyek kétoldalt a folyó felé kanyarodnak s szorost képeznek. Itt láttunk egy csomó fekete fejű embert, amint bujkálva jöttek le a hegyről, a folyó tulsó partján.

Állj !-t vezényeltem.

— Nézzetek ide, — szóltam az angoloknak. — Mit tegyék most?

— Elválták az utunkat!

— Nem ismered a Chin-utat, Georges? — kérdezte egy másik.

— Öngyilkosság lenne lejjebb menni, hisz a szük völgyben ötven lépésnyire érnek benünket — mondta Hooker.

Körülnéztem. A hegyoldal lefelé a völgynek meredeknek látszott, de nem megmászhatatlannak. S az összes chinek a folyó másik oldalán voltak.

— Vagy nekimegyünk a hegynek, vagy megállunk — szölt az egyik *sepoj*.

Mi a hegyet választottuk: megindultunk

„A TENGERPART” TÁRCZÁJA

Délen.

Lejöttem — délre;
Beszívom a nap melegét.
Itt fagyra, télre
Nem oszlik szét az üdvösség.
Itt nincs a nyárnak vége
Mikor a sarjut otthon lekaszálják . . .
Lejöttem délre,
Hogy megnövesszem lelkem szárnyát.

Letűz reám a nap,
És sugarai incselkednek vélelem.
Ugy érzem: lelkem boldogabb
A napsugaras délen.
Itt nem látom, hogy otthon
Egy éjhajú leány,
Az éjt nappalra váltva
Várakozik reám;
Aki úgy vágyik örök üdvösségre.

S mig értem csöndes imába borul,
Ajkára istentagadás tolul,
Hogy elbujdostam délre.

Somlyó Zoltán.

változnak a körülmények, a körülményekhez képest pedig változik a társulat feladata és változnia kell egész programjának is. Az itteni magyarság zöme állami és magántisztviselő, mely jön, egy darabig itt tartózkodik, hogy aztán egy állomással ismét tovább vándoroljon. Itt van ugyan, de csak úgy félig a levegőben, magához a talajhoz csak vékonyka szálok fűzik, igazi gyökeret nem verhet. Ez a közönség egyik fele. A másik, az igazi fiumei, idegen nyelvű, olasz vagy horvát — az mind egy; a fő az, hogy nem magyar. Ez ugyan még nem valami különös jelenség; hisz számtalan vidéki városunkban vegyes nyelvű közönséggel találja szemben magát színészetünk. Itt azonban nemcsak a nyelv idegen, hanem idegen a kultúra is és ez már fontos jelenség, amelyet figyelmen kívül hagyni nem lehet, ezzel számolnia kell az ide telepedő magyar színészeknek, ha feladatuknak méltóképpen meg akarnak felelni. Idegen kultúrával állunk szemben, amelyről, ha nem is akarnánk elfogadni, hogy fejlettebb mint a miénk, de az kétségtelen, hogy az itteni közönség szívéhez közelebb áll, neki kedvesebb, tehát az ő szemében kiválóbb is, mint a miénk, a magyar. Hogy ez így van, leginkább bizonyítja az a körülmény, hogy a méregdrága olasz operai előadások mindig zsúfolt ház előtt folynak: mert a fiumei közönség a saját kultúrájának egyik mozzanatát látja az olasz operában, mint sajátját szereti, támogatja, s mint sajátjáért szívesen is hoz érte áldozatot.

Idegen nyelv és idegen kultúra tehát a két hatalmas ellenség, melylyel a magyar színészetnek meg kell küzdenie; óriási nehézség, de egyúttal hatalmas rugója is lehet színészeink ambíciójának. A helyzet sajátosságához mérten azonban a feladat is lényegesen módosul. A színház itt nemcsak egyszerű szórakoztató hely, hová időöltés végett jár az ember; a fiumei magyar színház templom, ahol a magyar kultúra istenigéjét hirdetjük; csatatér, ahol a magyar kultúra vívjá döntő harcát. Minden színházi est egy ütközet, minden szindarab egy hatalmas fegyver, minden színész vitéz katona legyen a magyar nyelv, a magyar irodalom, a magyar műveltség szolgálatában.

felfelé. Egyszerre egyik sepoynak ellőtték a lábát. Felnyaláboltam őt s felraktam az amugy is jól megterhelt, életben maradt öszvér hátára. Mikorra visszatértem, Hooker kilőtt fegyverrel állt előttem s vigyorogva mutatott valami feketére a völgy mélyében.

— Ötszáz méterről találtam! — kiáltott.

Az ut egyre meredekebb lett s mikor a tetőre értünk, nekiszaladt a semmiségnek. Az angolok átkozták a csapdát, amibe kerültünk. A sepyok némán álltak. Hooker újra töltött s visszament a kanyarulathoz. Két sepyo lesegítette társát az öszvérről s nekiláttak az állat lerakásának.

A fensik, amelyen álltunk, vagy 10 méter széles lehetett. Fejünk felett merőleges sziklafal, onnan nem lóhtettek. Lábnak alatt 2—300 lábnyi mélység. Ha hasra fekszünk, senki sem lát meg a folyó tulsó partjáról. Csak a szikla-ösvény felől vagyunk megközelíthetők, de ott egyenként szedhetjük le a támadóinkat. A főcsapatól legfeljebb 10 kilométernyire lehetünk s ha egy-két nap elő nem kerülünk, majd csak felkeresnek bennünket.

Igy telt el huszonnégy óra.

— Voltál te már szomjas életemben? — kérdezte aztán, önmagát félbeszakítva. Csak

A nyelv az egyetlen út, amelyen az igazi, sajátos nemzeti kultúra előrenyomulhat: a nyelv hordozza az irodalmat, az irodalomban él a sajátos nemzeti műveltség; ahol tehát a magyar nyelv tért nem hódít, nem hódíthat tért maga a magyar műveltség sem.

Fiumében két eszköz van, mely a magyar műveltséget beleoltja ennek a városnak talajába: az egyik az iskola, mely az ifjúságot, a hónap embereit vezeti be a magyar műveltség csarnokaiba; a másik ilyen eszköz a színház, melynek feladata egyrészt az iskolák művét megszilárdítani, másrészt pedig a felnőtteket, a ma embereit, ha nem is teljesen átformálni, de mindenesetre velük a magyar művészetet s benne a magyar lelket megismertetni és megszerettetni, beléjük oltani a hajlandóságot, hogy fiaikat már ennek a kultúrának harcosaivá neveljék.

Ime a művészi cél mellett egy másik, vele legalább is egyenlő fontosságú: a *nemzeti*. Amely szintársulat ide jön, annak tisztában kell lennie ezzel a kettős céllal, e kettős cél eléréseért kell küzdenie, ha feladata magaslatán akar állni, ha igazi feladatának lelkiismeretesen meg akar felelni.

Hogy e cél elérésére micsoda eszközök a legalkalmasabbak, sőt egyedül alkalmasak, azt jövő cikkemben fogom kifejteni.

Cavalloni József.

KÜLÖNFÉLE.

— **Hazug tudósítások Fiuméből.** A utóbbi időben a fővárosi lapokban mindenféle valótlan hírek jelennek meg Fiuméből. Például a «Pesti Napló» ma reggeli számában a következő csodabogarat közli:

A fiumei magyarság — mint nekünk telefonon jelentik — nagyon fel van habrodva az ellen, hogy a koalíció ismét Zannella Rikárdot jelölte, aki sohasem volt magyarérzelmű. Délután nagy népgyűlés volt, melyből Sztérényi József államtitkárt kérték fel a jelöltség elvállalására.

Talán fölösleges megjegyezni, hogy erről a népgyűlésről, amely tisztán az illető tudósító fantáziájában szülemlett meg, itt Fiumében egy árva lélek sem tud; ellenben nem tartjuk fö-

az öszvér hátán hozott néhány korty italunk volt. A folyó pedig ott csobogott alattunk. Tantaluszi kinokat álltunk ki. A nap égetett, pörkölt, süttött. Levél se zörrent. Este az egyik angol motyogott, felkelt, elűnt a kanyarulat mögött. Lövéseket hallottunk, s mire Hooker utána ment, már sehol se volt. Reggelre a sebesült sepyo deliriumba esett s legurult a folyóba. Holttestét magunk alatt láttuk a folyóban. Arczczal felfelé uszott hullája, békésen. Másodnapra ajkunk megfeketült s a torunk égett. Felálltam. Egy eszmém támadt. Megnéztem a sátorot, mit az öszvér cipelt s a köteleket. Aztán, hogy a szót ne szaporítsam, megmondom neked: hulló ernyőt készítettem. Bajtársaim mereven bámultak rám, míg dolgoztam. Aztán mikor szürkülni kezdett, neki-mérszkedtem a kirándulásnak.

Két katona magasra tartotta az ernyőt, én meg neki iramodtam a tizméteres fensikon. Az ernyő magába vette a levegőt, mint egy vitorla, de a szikla szélén állva meghökken-

tem. De aztán a szégyen vett erőt rajtam. Legugrottam. Zokogás tört elő mellemből, a vászondarab pedig kifeszült a fejem fölött. Az ernyő előbb oldalvást lebegett, a sziklafal

lőslegesnek csodálkozásunkat kifejezni azon, hogy egy olyan tekintélyes fővárosi napilap, mint a «Pesti Napló» ilyen hazug és lelkiismeretlen tudósításoknak föltül.

— **A Hangverseny-egyesület estélye.** Az ősszel megalakult Hangversenyegyesület, amelynek alakulása körül Steinacker Ártur, Janosits József, Cimadori Róbert és Blau Henrik fejtettek ki különösen lelkes munkát, az ideit telen meghívott vendégművészekkel adott hangversenyek után ma este egy Cimadori Róbert által dirigált 48 tagu orkesztrális hangversenynyel fejlődésének hatalmas erőpróbáját mutatta be. A zenekar, részben a hangversenyegyesület dilettáns tagjaiból, részben pedig a tegnap véget ért Comunale-színházbeli operai előadások zenészeiből volt összeállítva, 10 primhegedűből, 8 sekondhegedűből 4 brácsából, 4 csellóból, 3 nagybőgőből és 19 fuvóhangszerből állott. A hangverseny műsora a következő volt: »Egmont«—Beethoven-től. »Simfonia si minore«—Schubert-től. »Madrigale« és »Menuette« Battagliából és »Simfonia II.« Beethoven-től. A hangverseny magas színvonalu, nagy zenei élvezetet nyújtott a publikumnak, úgy hogy bármely fővárosi elsőrangú hangverseny nivójával vetekedett. Beethovennak majd egy órahosszat tartó második »Simfoniaja« volt természetesen a program legkiemelkedőbb száma. Battagliának »Madrigale« és »Menuette« zenezámait, amelyek nagyon bájos és gyönyörű kompozíciók, maga a szerző dirigálta. A műsor valamennyi számát hosszantartó tapsokkal honorálta a közönség. A hangverseny-egyesület utolsó ezévi téli hangversenyét e hó 27-én, pénteken tartja meg Geyer Stefi közreműködésével.

— **Károlyi György nem járt Abbáziában.** Károlyi György gróf, a Fejérváry-kormány utolsó napjaiban kinevezett fiumei kormányzó ma annak kijelentésére kéri fel a budapesti lapokat, hogy az a hír, mintha ő akár Fejérváry Géza báróval, akár egyedül Abbáziában járt volna a napokban, nem felel meg a valóságnak. A gróf kijelenti, hogy hónapok óta nem járt Abbáziában, vagy annak környékén és nem is szándékozik oda menni.

gyorsan szaladt felfelé: én mozdulni sem éreztem magamat. Egyenest a sötét folyóba láttam s a holt sepyo meredt szemébe. . . Három chint is láttam, akik rémülve bámulták az új csodát és azt is láttam, hogy az elveszett sepoynak levágták a fejét.

A következő pillanatban csizmám belenyult az egyik chin szájába s aztán a földön hempegtünk mind a ketten, míg ernyőm a fejünk fölött lebegett. Erre a másik kettő rémülten kerekelt oldott. A chint, amint ráestem, agyonütöttek. Feltápászkodtam. A sepyo feje tiz lépésre feküdt tőlem s a holdvilágra bámult. A folyóhoz rohantam s teleltem magamat. Alig hogy lecsillapodtam, nekiindultam a völgynek. Ez a szárnyasember históriája. Egész uton senkivel nem találkoztam. Beértem a táborba. Onnan indultak el százan társaik kiszabadítására. Utközben már hallottak a csodáról, hogy a szárnyas ember öles, meg hogy fekete tolla van. S ezentul a nevem: a tarka hadnagyamadár volt. . .

Elhallgatott. S mintha a visszaemlékezéstől most is száraz volna a torka: nagyot hörgpintett a sörös pohárból.

„A Tengerpart“

a fiumei állami és magántisztviselőket azon kedvezményben részesíti, hogy a lapot évi 14 korona 40 fillérért, tehát havi előfizetéssel 1 korona 20 fillérért kapják házhoz hordva.

— **Vitorlások versenye Lussinpiccolóban.** Hétfőn nagy érdeklődés mellett tartották meg Lussinpiccolóban a vitorlások regatáját. A bárkák versenyében első lett az »Allegro« Picinich H. tulajdona, aki megnyerte az 50 koronás díjat; második lett a »Benvenuta« (Picinich F.) 40 kor.; harmadik az »Oriente« (Scrivonich) 30 korona. — Az első osztályba sorozott jachtok közül elsőnek érkezett be a »Vittoria« (Picinich S.) 230 korona díjat nyerve; II. lett az »Orion« (Picinich P.) 130 korona díj. — A második osztályu jachtversenyben a »Vigilant« (Cosulich M. S.) ért elsőnek célhoz 100 korona díjat nyerve; II. lett a »Szikra« (Malabotich M.) 70 kor. díj; III. a »Piff« (Scopinich S.) 50 k. díj. — A brazzerák közül a győztesek a következők lettek: I. a »Catina« (Rizzi G.) II. a »Bella Istria« (Bussanich M.) III. a »Slobodna« (Bussanich G.) IV. a »Cibele.« Mindannyian pénzjutalmat kaptak. — A vitorlás barketták versenyének ez az eredménye: I. »Hübsch« 50 koronás díj; II. »Lavaró« 40 ko., III. »Violetta« 30 k., IV. »Ida« 20 korona. V. »Toro« 10 korona. — Igen érdekes volt még a szandolinok versenye is. A regatta alatt zenekar játszott.

— **Kitiltott amerikai magyar lap.** A kereskedelemügyi miniszter a Clevelandban megjelenő »Magyar Napilap« című hírlaptól a postai szállítást megvonva s ez okból utasította a postahivatalokat, hogy az említett hírlapot a kitiltott sajtótermékek módjára kezeljék.

— **Hajók forgalma.** Ma a fiumei kikötőbe érkezett a »Hispania« olasz gőzös Anconából; a »Szent László« Adria-gőzös pedig elindult Marseillebe.

— **Arlejtés.** A fiumei m. kir. dohánygyárnak villamos erőhajtásra berendezett teherfelvonóra lévén szüksége, annak beszerzésére árlejtést hirdet. Az ajánlatokat május 15-én délelőtt 10 óráig a m. kir. dohánygyár igazgatóságához kell beadni s bánatpénzül az állampénztárnál az ajánlati összeg 5%-át kell letenni.

— **Öngyilkosság Abbáziában.** Az abbáziai tengerparti sétaut egy padján kedden délután egy idegen fiatal urinó agyonlőtte magát. Az öngyilkos nő ujján jegygyűrűt találtak a következő bevesséssel: »E. B. 1905. július 15.« Az E. B. betűk a feliérneműjén is olvashatók. Minthogy az életunt nő személyazonosságára vonatkozólag nincs biztos adat, a hullát lefotografálták és megindították a nyomozást.

— **Az orosz flotta újjászervezése.** Az orosz flotta újjászervezésével kapcsolatban a »Rusz Gosudarstvo« közlése, hogy az új orosz hajókat a következő terminusokra készítik el a külföldi hajógyárakban. Ez év nyarán a »Ragul« czirkáló, a »Bzachich« és »Hajdamak« torpedóczirkáló és azonkívül még tizenegy torpedónaszád az építést fejezik be. Ugyanakkor készülnek el a harcstérről visszatért hajók kijavításával, kivéve az »Oleg«-et, »Gromoboj«-t és »Rusziá«-t, amelyek még a tavasz folyamán teljesen rendbe lesznek hozva. 1907. évben a »Rurik«, (szeptember), az »Ocsakov« (augusztus) és »Makarov« czirkáló, azonkívül a »Petr Veliky«, »Joanu Zlatost« és »Jeosztajf« pánczélosok hagyják el a gyárat. 1908-ban készülnek el a »Pallada«, »Bajan« és »Giljak« czirkáló, az »Andrej Pervozvany« és »I. Pál« pánczélosok és ezeken kívül még négy torpedónaszád.

— **Megfeneklett gőzös.** A londoni Lloyd-ügynökségnek jelentik Fucauból, hogy a M. Struve nevű gőzös megfeneklett és kalózkodó kifosztották. A hajó valószínűleg elpusztult.

— **Katasztrófa egy amerikai hadihajón.** New-Yorkból táviratozzák, hogy a Culebra közelében egy lögyakorlat alkalmával a »Kearsarge« hadihajó előtornán robbanás történt. Egy tiszt és öt tengerész meghalt, egy tiszt és több közlegény megsebesült. A »Kearsarge« első osztályu hadihajó, amely 1898-ban épült és 1900-ban kezdte meg szolgálatát. 11.700 tonnájú és óránként 168 tengeri mérföld sebességgel halad. A gépek 12.870 indikált lóerőt fejtenek ki, a legénység 650 ember.

— **Csatorna a Fekete- és Keleti-tenger között.** Jackson amerikai mérnök megbízást kapott a Fekete- és Keleti-tengert összekötő csatorna kiegészítő előmunkálataira. Ezzel a tervezett csatorna hatalmas lépéssel közeledett a megvalósuláshoz. Az orosz mérnökök több tervet dolgoztak már ki, melyek közül a Berezina-csatorna különös figyelmet keltett. E tervet a minszki gazdasági egyesület energikusan támogatta és kilátásai is voltak arra, hogy a terv megvalósul. Jelenleg azonban a Berezina-tervet egy új terv szorította háttérbe. Egy amerikai szindikátus ajánlatot tett az orosz kormányknak egy óriási csatorna építésére, mely nem kevesebb, mint 315 millió rubelbe kerülne. Ez az összeg kétharmadát teszi annak az összegnek, amennyibe az orosz mérnökök által tervezett csatorna kerülne. A csatorna vonalát egyelőre titokban tartják, annyi azonban már most is ismeretes, hogy a csatorna olyan széles és mély lesz, hogy nagy hajók is közlekedhetnek rajta.

SZÍNHÁZ.

»Baccarat.«

A magyar színtársulat ma este Bernstein Henri francia író »Baccarat« című három felvonásos színművét mutatta be a fiumei közönségnek. Az előadást a Vezuv kitérése által sújtottak javára rendezték, de sajnos, a színház csak félig-meddig telt meg közönséggel. Különösen föltűnt, hogy a város vezető körei távollétükkel tündökölték.

A »Baccarat« izgalmas jelenetekben bővelkedő francia házasságtörési dráma. Abban a társaságban, amelyet élénk vezet, valósággal tobzódik az erkölcselenség. A drámának minden számottevő szereplője kiáltó erkölcsi fogyatékoságban szenved: a felkapaszkodott vén milliomos, Lebourg báró, aki, csakhogy nagynehezen elért és féltve őrzött társadalmi pozícióját egyensúlyban tartsa, a leányát egy kiállhatatlan főúrhoz, Brechebel grófhöz kényszeríti férjhez; a leánya, Helén, aki férjét éveken keresztül megcsalja a szeretőjével, Chacéroyn-val, egy léha kártyahósszal, akit végzetes játékszenvedélye végtére is katasztrófába juttat; Amédie, aki unokahugát, Helént csak azzal a föltétellel hajlandó Chacéroyn megmentésében támogatni, ha megadja neki magát és a hölgyek, akikről nyilvánosan elmondják, hogy mióta és hány szeretőjük van. A darab cselekvénye a körül forog, hogy Chacéroyn 650,000 franknyi idegen pénzt kártyáz el, amelyet semmiképpen sem tud visszatéríteni. Helén minden követ megmozgat, hogy a pénzt előteremtse s e fáradozásai közben bevallja házasságtörését édesatyjának, aki csak azzal a kikötéssel hajlandó Chacéroyn segíteni, ha tíz évre nyomtalanul eltűnik Párisból, remélve, hogy leánya ez idő alatt elfelejti a fiatal urat és társadalmi pozíciójának egyensúlya helyreáll. Helén nem akarván szeretőjét e kellemetlen föltételnek kitenni, Amédietől szerzi meg a pénzt. Közben Chacéroyn lakására szökik és arra akarja rávenni, hogy az elkártyázott pénzt visszatérítése után utazzanak el együtt. Chacéroyn azonban — akinek nincs tudomása arról, hogy a 650,000 frank már megvan — a kibontakozásnak legrövidebb útját választja: agyonlővi magát. Ezzel a függöny véglegesen legördül.

Az ilyen drámai »hősök« lelki harcza és pusztulásuk nem kelthet mélyebb rokonszenvet és megindulást. A dráma a mai est közönségére nem is tett bensőbb hatást, noha az előadás eléggé kielégítő volt. László Irén az epedő szerelem kifejezésében és a nagy jelenetek drámai kitéréseinél egyaránt jó volt és a ma

hangzott tapsok főképp neki szóltak. Szőke Sándor (Chacéroyn) szimpatikus megjelenésével drámai ereje nem vetekedett, a társalgó részekben egyébként teljesen helytáll. Csiky (Lebourg báró) ma kevésbé tudott hatni; Darócsy Ilka, Gedő Gusztáv és Virágh Ferencz kisebb jelentőségű szerepeikben nem igen tűnhettek ki. Kitűnt ellenben a sugó, akinek melegen ajánljuk hangszálainak gondosabb kimélését.

A közönség a főszereplők iránt meglegedésének azzal is kifejezést adott, hogy a harmadik felvonás után többször a lámpák elé hívta őket. (K. Z.)

A jótékony célra történt fölfűzetésekről az igazgatóság a következőkben számol be:

Kuscher Nándor dr. 20 korona, Giuseppe Sussain 20, V. Nascimbeni 100, Zanella Rikárd 10, Capudi Celso 5, Morini Pompeo 25, Pauk Ödön 2, Baracs 10, M. S. 5, Gál János 5, Ricotti-örökösök 25, N. N. — 20, a színház igazgatósága 7.80 korona. Összesen 235 korona.

— **Színre kerülő darabok.** A »Vig özvegy« péntek esti bemutató előadása iránt a legnagyobb érdeklődés mutatkozik. A szerep betanulása nagy gonddal folyik s fényes díszletek és jelmezek fogják az előadás értékét emelni.

Szombaton este Bejczy tenorista lép föl a »Czigánybáró« czimszerepében. Bejczy művészetét a fiumei közönség már ismeri s így annál nagyobb és fokozottabb fellépése iránt az érdeklődés. Rédey Szidi egyik legjobb szerepét Szaffit fogja alakítani.

Vasárnap délután a »Fecskék« című operett kerül színre másodszer; esti előadásul pedig Millöcker ismert szép színműve, a »Koldusdiák« van kitűzve.

Péntek, ápr. 20.

B. bérlet.

Vig özvegy.

Operette 3 felvonásban. Írták: Leon Viktor és Stein Leo.

Zenét szerző: Lehár Ferencz. Fordította Mérei A.

SZEMÉLYEK:

Zetta Mirko báró, montenegrói követ	Virágh Ferencz
Párisban	Berczik Margit
Valenciennes, felesége	Danio Danilovic gróf, követségi titkár
Hanna Glavari	Papir Sándor
Camille de Rosillon	Sugár Jolán
Vicomte Cascada	Sárosi Andor
Raoul de St. Briorche	Barics Gyula
Bogdanovic, montenegrói konzul	Hajagos Károly
Sylviane, felesége	Cseh Ferencz
Pricics, nyug. ezredes	Györi Matild
Praskovia, felesége	Balogh Antal
Kromov, követségi tanácsos	Gömöri Vilma
Olga, felesége	Csolnakosi Gyula
Njegus, követségi hivatalnok	Haraszti Miczi
	Sáfrány Vilmos

Párisi és montenegrói társaság, guszlárok, muzikusok, szolgák. — Az I. felvonás a montenegrói követségi palota szalonjában, a II. és III. felvonás egy nappal később Hanna Glavari kastélyában történik.

Főszerkesztő:

Szemerjai Kovács Zoltán.

Felelős szerkesztő:

Murai Jenő.

Kiadótulajdonos:

»Unio« könyvnyomdai műintézet.

Állást kap

egy fiatal irodai tisztviselő, aki az olasz nyelven kívül a magyar, esetleg a német nyelvet is bírja. Ajánlatok »azonnali belépés« jellege alatt a lap kiadóhivatalába küldendők.

Egy használt,

de még jó karban levő gyermek-kocsi minden elfogadható árban eladó. Czim: Via Pomerio, Casa Celligoi I. sz. kapu, félemelet, 5. sz. ajtó.

Kifutó gyerek

azonnal felvétetik az »Unio« könyvnyomdában (Adria palota).

Fiume első magyar rizshántoló- és rizs keményítőgyár részv.-társaság

FIUME.

VÉDJEGY.

Különlegesség

fénykeményítő táblácskákban.

A vegyi tisztaságért a gyár kezkesedik.

Levelező kerestetik.

Perfekt német-horvát levelező kerestetik egy gyarmatáru ügynökséghez, azonnali vagy február 15-iki belépésre.

Szakavatott ajánlkozók kéretnek, hogy ajánlatukat az igények megjelölésével a következő címre küldjék:

Samuel Sessler

— ügynökségi és bizományi üzlete —

Brod a S.

Használt és új

Zsákok raktára.

Bel- és külföldi gyártmányú új- és használt zsákok vétele és eladása.

Rupnik Emil

Ürményi-tér 6. sz. Steinmann-féle ház.

Telefon 226. sz.

Előfizetések és Hirdetések
„A Tengerpart“

kiadóhivatalához

Adria Palota, Riva Szápáry
czimzendők.

IRIS

Piazza Elisabetta 2. sz.
(Whitehead palota).

Felkértek a t. cz. közönség, a bronz és terracotta műtárgyak megtekintésére.

A belépés szabad és vásárlásra nem kötelez.

A műtárgyak kiállítása állandó.

Kiváló alkalom ajándékok vásárlására.

A DREHER ANTAL-féle egyesült sörgyárak részvénytársaságának
(Gyár Budapest-Kőbánya).
fiumei főraktára.

Iroda: Ürményi tér 6. — Jéggyár: Canale utca, Steinmann-ház. — Telefon szám 226.

Gyógyhatású DUPLA MALÁTA SÖR

Orvosok által ajánlott gyógyító hatású sör. A sör hetenként 25 majolika palaczkot tartalmazó eredeti ládákból érkezik frissen a gyárból. — Ezen kitűnő sörön kívül állandóan raktáron van kiviteli és márcziusi sör, 1/4, 1/2 és 1 hl-es hordókban és 50 fél literes palaczkot tartalmazó eredeti ládákból.

Vendéglősök rendelésre barna dupla maláta sört is kapnak.

Bárhova házhoz is történik szállítás.

Detail elárúsító helyek:

„Unione“-üzlet Via del Pino. — F. Pavletich (volt fogyasztási szövetk. üzlet) Corso Pro-lungato. — Schenk János „Fiumara“-kávéháza. — A „Salamon“-féle cukrászda, tulajdonos: Bardola V. — Rod. Tscheric fűszerüzlet a Fiumarán.

Mindenkor friss csapolás.

a „SORKO“-féle vendéglőben, a községi tak. pénztár épületében, Batthyányi rakodópart 10.

Főképviselet: Rupnik Emil, Ürményi-tér 6.

Könyvnyomdai
műintézet

Tipografia
artistica

„UNIO“

„Adria“ palota, FIUME palazzo „Adria“.

TELEFON 224.

— SZÁLLIT —

minden a nyomdászatba vágó munkát gyorsan, szakismerettel és a legolcsóbban.

— ESEGUISCE —

prontamente con conoscenza del ramo ed al più buon mercato ogni lavoro tipografico.

!! Legújabb újdonságok !!

Szalonszőnyegek, szőnyegek háló- és ebédlő-szobák számára, csipke- és szövetfüggönyök, prémek, asztal- és ágyterítő garnitúrák

nagy választékban és közismert olcsó árakban egyedül WEISS M. cégnél kaphatók.

FIUME, Corso II. — TRIEST, Corso 9.

A legmodernebb kézműárak, férfi- és női ruhaszövetek, selyem, bársony, butorszövet, kész fehérnemű, keztük, csipkeárak, szőnyegek, nyakravalók és mindennemű dísz tárgyak eladása.

— Szabott árak! — Szabott árak! —
Mennyasszonyi kelengyék a legolcsóbb árban szállíthatnak.